

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

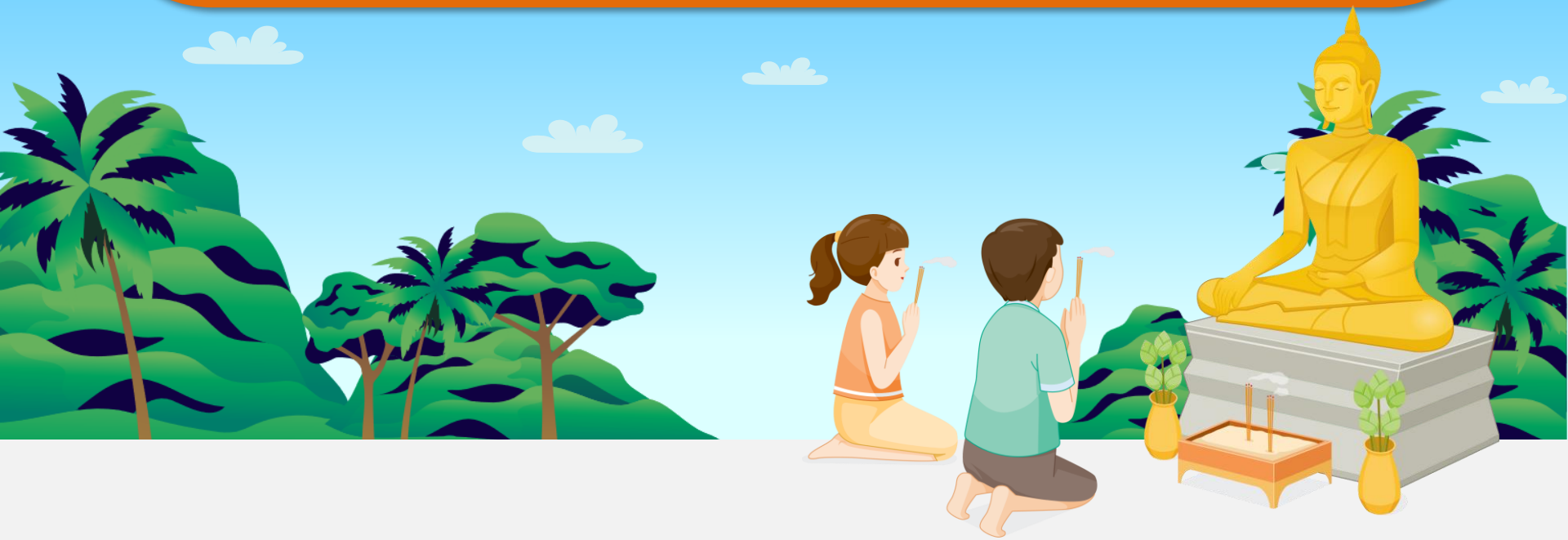
เรื่อง หลักโอวาท ๓ ไม่ทำความชั่ว

ครูผู้สอน ครูนจรักษ์ สุขเจริญ

ครูสุกฤณา นกเทียน

หลักโอวาท ๓ ไม่ทำความชั่ว

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายเกี่ยวกับหลักโอวาท ๓ เรื่อง การไม่ทำความชั่วได้
๒. วิเคราะห์ถึงแนวทางปฏิบัติตามหลักโอวาท ๓ ในการไม่ทำความชั่วได้
๓. ตระหนักในความสำคัญของการปฏิบัติตามหลักโอวาท ๓

ครูให้นักเรียนยกตัวอย่าง
การไม่ทำความชั่ว และ
บันทึกคำตอบของนักเรียน
บนกระดาน

โอวาท

หมายถึง คำแนะนำ คำกล่าวสอน
คำว่ากล่าวชักเตือน

ความรู้เสริม

หลักโอวาท ๓ หรือที่เรียกว่า โอวาทปาติโมกข์
เป็นหลักธรรมหรือหลักการที่สำคัญของ
พระพุทธศาสนาที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงโปรด
พระอรหันต์จำนวน ๑,๒๕๐ องค์
วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓
ซึ่งต่อมาเรียกวันมาฆบูชา

คำถามชวนคิด

นักเรียนทราบหรือไม่

โอวาท ๓ ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

คำตอบ

มี ๓ ประการ คือ ไม่ทำความชั่ว
ทำความดี ทำจิตใจให้บริสุทธิ์

หลักโอวาท ๓ : ไม่ทำความชั่ว

หลักโอวาท ๓ : ไม่ทำความชั่ว

การไม่ทำความชั่ว เป็นโอวาทข้อที่ ๑

เป็นหลักธรรมที่บ่งบอกไม่ให้คนกระทำความชั่ว

มี ๒ หลักธรรม

หลักโอวาท ๓ : ไม่ทำความชั่ว

เบญจศีล

อภัยมุข ๔

เบญจศีล

เบญจศีล คือ ข้อห้ามทำความชั่ว
๕ ประการ ดังนี้

ศิลปะ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์

มีเมตตา กรุณา

คือข้อ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์

ประกอบอาชีพที่สุจริต

คือข้อ ๓ เว้นจากการประพาศติพิตในกาม

สำรวจในกา

คัลข้อ ๔ เว้นจากการพูดเท็จ พูดส่อเสียด
พูดเพื่อเจ้า พูดคำหยาบ

ซื่อสัตย์ พูดความจริง

ข้อ ๕ เว้นจากการดื่มสุราของมึนเมา
หรือสิ่งเสพติด

มีสติสัมปชัญญะ

คำถามชวนคิด

นักเรียนลองคิดว่า
นักเรียนสามารถปฏิบัติตาม
ข้อใดได้บ้าง

คำตอบ

สามารถปฏิบัติได้ครบ ๕ ข้อ

อบายมุข ๔

หมายถึง หนทางแห่งความเลื่อม
หรือสาเหตุให้ถึงความเลื่อม ๔ ประการ

อบายมุข ๔

การเป็นนักเลงหญิง

การเป็นนักเลงสุรา

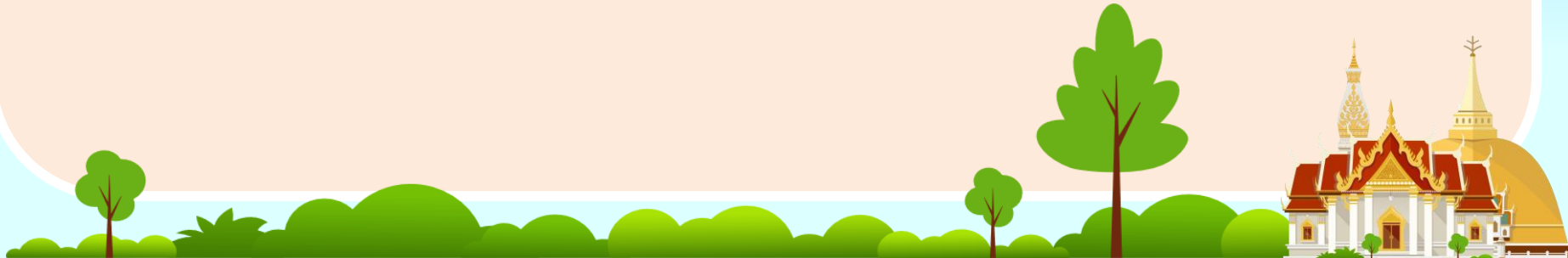
การเป็นนักเลงการพนัน

การคบคนชั่วเป็นมิตร

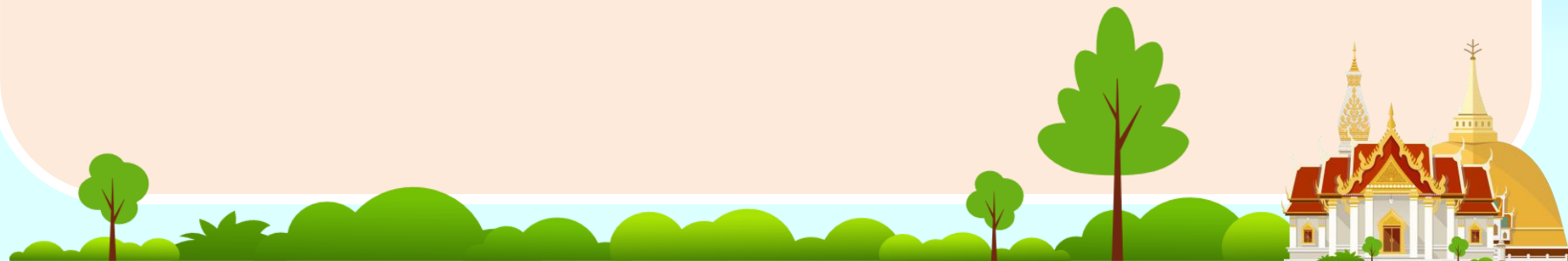
การเป็นนักเลงหญิง

คือ ประพฤติตนเป็นคนเจ้าชู้
ทำให้ครอบครัวแตกแยก เสียทรัพย์สิน
เป็นโรคติดต่อ

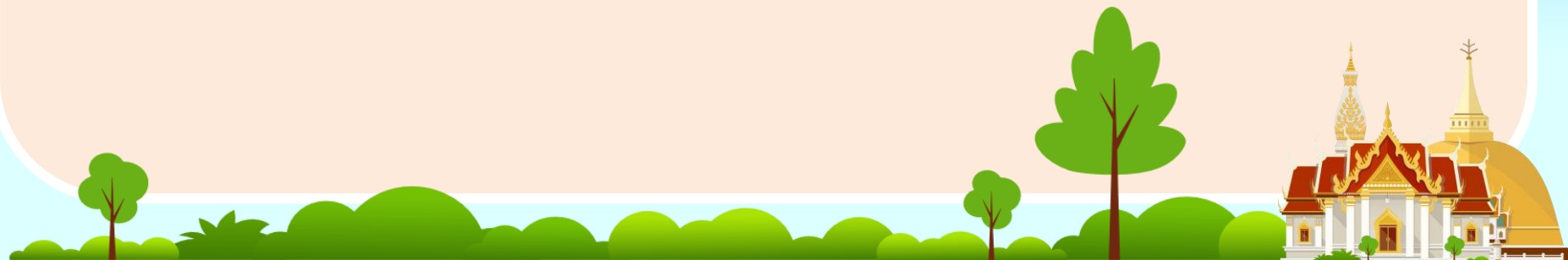
การเป็นนักแสดง

คือ การชอบของมีนเมาต่าง ๆ หรือ
สารเสพติดให้โทษ ทำให้ร่างกายเสื่อมโทรม
เสียทรัพย์สิน

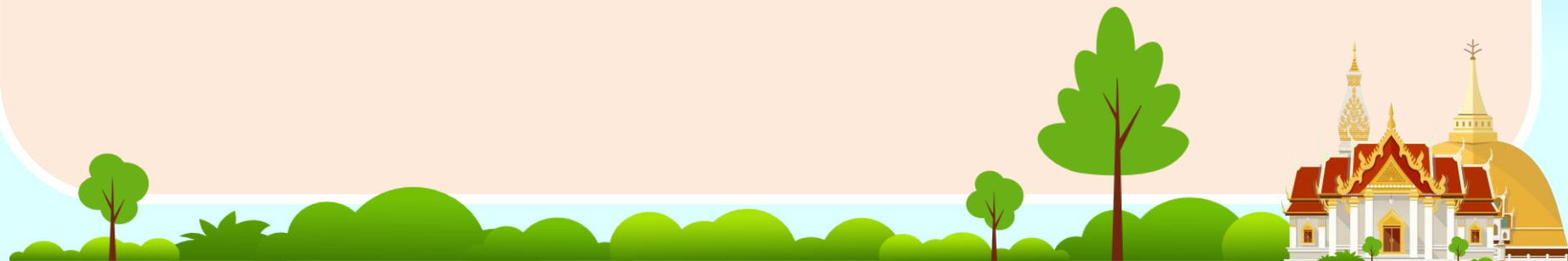
การเป็นนักเลงการพนัน

คือ การชอบเล่นการพนัน ทำให้เสียทรัพย์สิน
และเป็นหนี้

การคบคนชั่วเป็นมิตร

คือ คบเพื่อนไม่ดี และมักชักชวนไปในทางที่เสื่อม
เช่น ชักชวนติดสารเสพติดเล่นการพนัน

การไม่ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำลำคลอง ตรงกับหลักโอวาท ๓ ข้อใด

๑ การไม่ทำความชั่ว

๒ การทำความดี

๓ การทำจิตใจให้บริสุทธิ์

๔ ไม่มีข้อใดถูก

หลักโอวาท ๓ มีวัตถุประสงค์อย่างไร

๑

พ้นทุกข์

๒

ประสบความสุขในชีวิต

๓

ให้ผู้ปฏิบัติเป็นคนดี

๔

ถูกทุกข้อ

เบญจศีลหรือข้อห้ามให้ละเว้นจาก การพูดเท็จตรงกับข้อใด

๑

เบญจศีลข้อที่ ๑

๒

เบญจศีลข้อที่ ๔

๓

เบญจศีลข้อที่ ๒

๔

เบญจศีลข้อที่ ๕

ข้อใดเป็นองค์ประกอบของโอวาท ๓

๑

พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

๒

พระไตรปิฎก

๓

ไตรสิกขา

๔

การทำความดี การไม่ทำความชั่ว
การทำจิตใจให้บริสุทธิ์

ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง

ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๔

เรื่อง หลักโอวาท ๓ : ไม่ทำความชั่ว

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๔
เรื่อง หลักโอวาท ๓ :
ไม่ทำความชั่ว

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๔
เรื่อง หลักโอวาท ๓ : ไม่ทำความชั่ว
๒. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือตาม
ความเหมาะสม

ใบงานที่ ๔ เรื่อง หลักโอวาท ๓ : ไม่ทำความชั่ว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิบัติมาเป็นิจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หลักโอวาท ๓ : ไม่ทำความชั่ว
รายวิชา สังคมศึกษา รหัส ส๔๕๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง: นักเรียนร่วมกันอ่านสถานการณ์เรื่อง คนดีของสังคม แล้วร่วมกันสนทนา โดยใช้คำถาม ดังนี้

คนดีของสังคม

ครอบครัวของธงชัยมีฐานะยากจน หลังเลิกเรียนในตอนเย็นธงชัยมักไปช่วยแม่ขายผักที่ตลาดสด ในขณะที่เดินเข้าไปตลาด ธงชัยเห็นกระเป๋าเงินตกอยู่ริมทางเดิน เมื่อมองเห็นว่าไม่มีใครอยู่บริเวณนั้น ธงชัยจึงเดินเข้าไปเก็บกระเป๋าเงินและเปิดดูจึงพบว่าภายในกระเป๋ามีเงินอยู่จำนวนมาก ธงชัยจึงคิดว่าเจ้าของกระเป๋าเงินคงกำลังเดือดร้อนที่ทำกระเป๋าเงินหล่นหาย ดังนั้น ธงชัยจึงไปขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อตามหาเจ้าของกระเป๋าเงิน เมื่อเจ้าของกระเป๋าเงินได้รับกระเป๋าพร้อมกับเงินคืนแล้วได้ขอบคุณธงชัย ทุกคนที่ทราบเรื่องราวต่างก็ชื่นชมธงชัยที่ปฏิบัติตนเป็นคนดี ทางชุมชนจึงมอบรางวัลซึ่งเป็นทุนการศึกษาให้แก่ธงชัยในฐานะที่ปฏิบัติตนเป็นคนดีของสังคม

๑. สถานการณ์ดังกล่าวเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร

ใบงานที่ ๔

๒. ถ้านักเรียนเป็นเจ้าของกระเป๋เงินจะรู้สึกอย่างไรหากทำกระเป๋เงินหาย

๓. ถ้านักเรียนเป็นเจ้าของกระเป๋เงินจะรู้สึกอย่างไรเมื่อได้รับคืนกระเป๋เงิน

๔. ถ้านักเรียนเก็บกระเป๋เงินของผู้อื่นได้ควรปฏิบัติอย่างไร

๕. ถ้าทุกคนปฏิบัติตนเหมือนธงชัย จะเกิดผลอย่างไร

ใบงานที่ ๔

คนดีของสังคม

ครอบครัวของธงชัยมีฐานะยากจน หลังเลิกเรียนในตอนเย็น ธงชัยมักไปช่วยแม่ขายผักที่ตลาดสด ในขณะที่เดินเข้าไปตลาด ธงชัยเห็นกระเป๋าเงินตกอยู่ริมทางเดิน เมื่อมองเห็นว่าไม่มีใครอยู่บริเวณนั้น ธงชัยจึงเดินเข้าไปเก็บกระเป๋าเงินและเปิดดูจึงพบว่า ภายในกระเป๋ามีเงินอยู่จำนวนมาก ธงชัยจึงคิดว่า เจ้าของกระเป๋าเงิน คงกำลังเดือดร้อนที่ทำกระเป๋าเงินหล่นหาย

ดังนั้น รัชชยจึงไปขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อตามหาเจ้าของกระเป๋าเงิน เมื่อเจ้าของกระเป๋าเงินได้รับ กระเป๋าพร้อมกับเงินคืนแล้วได้ขอบคุณรัชชย ทุกคนที่ทราบ เรื่องราวต่างก็ชื่นชมรัชชยที่ปฏิบัติตนเป็นคนดี ทางชุมชนจึง มอบรางวัลซึ่งเป็นทุนการศึกษาให้แก่รัชชยในฐานะที่ปฏิบัติตน เป็นคนดีของสังคม

๑. สถานการณ์ดังกล่าวเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร

ตอบ

.....

๒. ถ้านักเรียนเป็นเจ้าของกระเป๋าเงินจะรู้สึกอย่างไรหากทำกระเป๋าเงินหาย

ตอบ

.....

๓. ถ้านักเรียนเป็นเจ้าของกระเป๋าเงินจะรู้สึกอย่างไรเมื่อได้รับคืนกระเป๋าเงิน

ตอบ

๔. ถ้านักเรียนเก็บกระเป๋าเงินของผู้อื่นได้ควรปฏิบัติอย่างไร

ตอบ

๕. ถ้าทุกคนปฏิบัติตนเหมือนธงชัย จะเกิดผลอย่างไร

ตอบ

๑. สถานการณ์ดังกล่าวเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร

ตอบการปฏิบัติตนเป็นคนดีของธงชัย.....

๒. ถ้านักเรียนเป็นเจ้าของกระเป๋าเงินจะรู้สึกอย่างไรหากทำกระเป๋าเงินหาย

ตอบได้รับความทุกข์ กระวนกระวายใจ.....

๓. ถ้านักเรียนเป็นเจ้าของกระเป๋าเงินจะรู้สึกอย่างไรเมื่อได้รับคืนกระเป๋าเงิน

ตอบดีใจ โลงใจ.....

๔. ถ้านักเรียนเก็บกระเป๋าเงินของผู้อื่นได้ควรปฏิบัติอย่างไร

ตอบตามหาเจ้าของ และคืนกระเป๋าเงินแก่เจ้าของ.....

๕. ถ้าทุกคนปฏิบัติตนเหมือนธงชัย จะเกิดผลอย่างไร

ตอบทุกคนจะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข.....

สรุปบทเรียน

หลักโอวาท ๓ คือหลักการสำคัญในทางพระพุทธศาสนา
ประกอบไปด้วย การไม่ทำความชั่ว การทำความดี และทำจิตใจให้บริสุทธิ์
เราสามารถปฏิบัติในประการแรกคือการไม่ทำความชั่วได้ ตามหลักธรรม
อย่างน้อยสองหลักคือ เบญจศีล และอภัยมุข ๔ เมื่อเราทุกคน
ไม่ทำความชั่วแล้ว สังคมย่อมจะเกิดความสงบสุข

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง โอวาท ๓ : ทำความดีและ
ทำจิตใจให้บริสุทธิ์

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๔

เรื่อง โอวาท ๓ : ทำความดีและทำจิตใจให้บริสุทธิ์

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

